

009.009.

DANI
ARHITE
KATA
2025

DANI
ARHITE
KATA
2025

A

DANI
ARHITE
KATA
2025

Pravilnik o standardu usluga arhitekata u području gradnje

Prilog 3.

Standard opreme arhitektonskih nacrta

DANI
ARHITE
KATA
2025

Standard opreme arhitektonskih nacrta

Standard opreme arhitektonskih nacrta

Oprema arhitektonskih nacrta

- vezana uz **standarde opreme nacrta** iz razdoblja **prije** intenzivnije uporabe **računalnih tehnologija** (CAD/BIM)
- **standardi naučeni tijekom obrazovanja**
- primjenjivani u praksi – „**ograničene mogućnosti**” **crtanja rukom**
- **rijetko prilagođavani** osobnim preferencijama pojedinih arh. ureda
- **pojavom računalnih tehnologija** (CAD/BIM) uvode se „osobni standardi” pojedinih arh. ureda – u praksi rezultiralo **neujednačenim arhitektonskim nacrtima** projekata
- **neujednačeni arhitektonski prikazi** – otežana kontrola projekata, nejasna upotreba pojedinih grafičkih oznaka i simbola za pojedina mjerila, nedovoljna čitljivost nacrta (višak / nedostatak opreme nacrta)

Standard opreme arhitektonskih nacrta

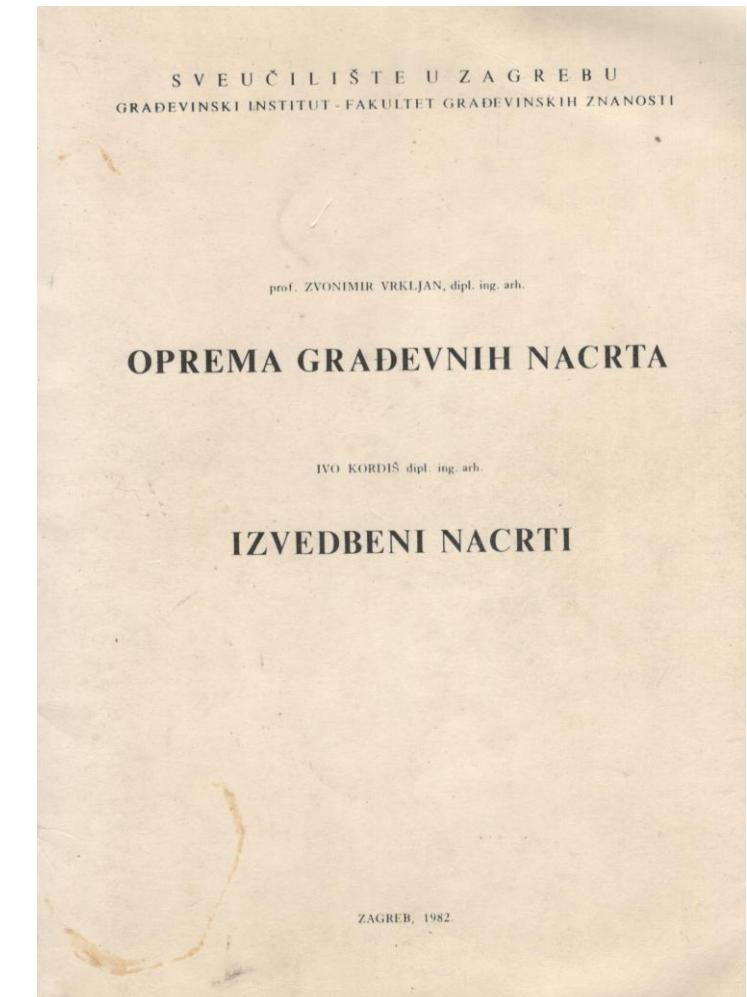
Primjeri dobre prakse usvojenih standarda u HR

- **Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova** (NN, broj 106/98, 39/04, 45/04 i 163/04),
- **Pravilnik o prostornim planovima (2023.) - pojmovnik** prostornog uređenja, sadržaj namjena, način propisivanja uvjeta provedbe zahvata u prostoru, sadržaj prostornih planova, prostorni pokazatelji, **prostorni standardi**, mjerila kartografskih prikaza prostornih planova, **standard elaborata prostornih planova** i **elektronički standard prostornih planova**

Standard opreme arhitektonskih nacrta

**Primjeri dobre prakse
(kao smjernice za izradu)**

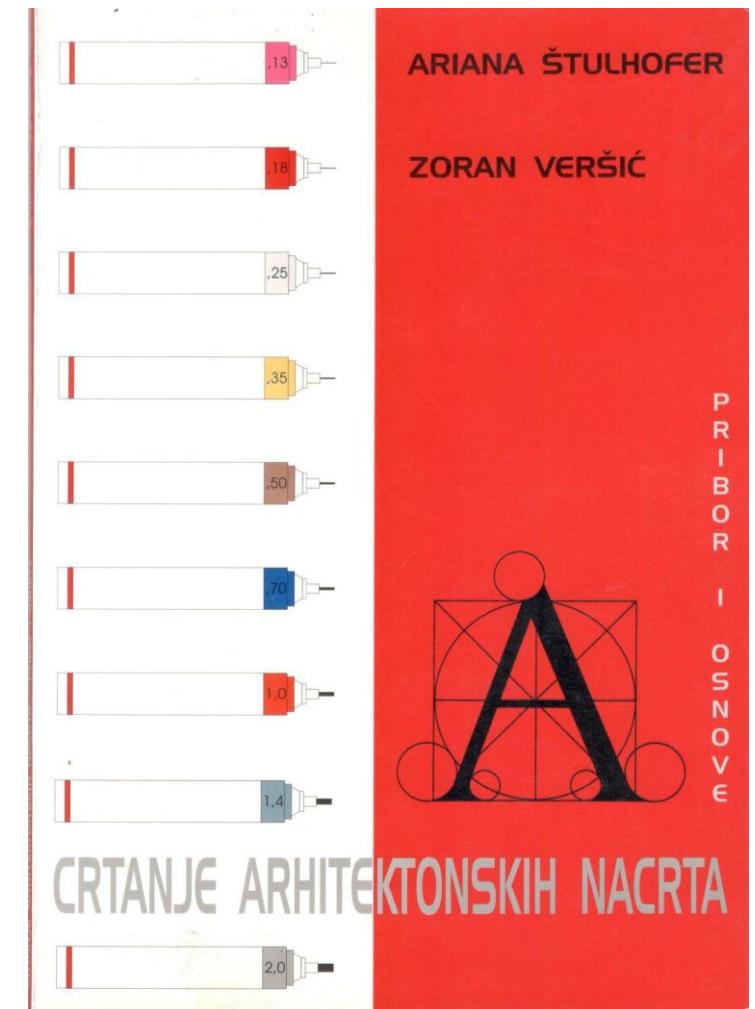
- **Oprema građevnih nacrta**
(Zvonimir Vrkljan, Ivo Kordiš)

Standard opreme arhitektonskih nacrta

**Primjeri dobre prakse
(kao smjernice za izradu)**

- **Crtanje arhitektonskih nacrta**
(Ariana Štulhofer, Zoran Veršić)

Standard opreme arhitektonskih nacrta

Primjeri dobre prakse EU zemalja
(kao smjernice za izradu)

- švicarski standard

sia

SIA 400:2000 Bauwesen

EINGETRAGENE NORM DER SCHWEIZERISCHEN NORMEN-VEREINIGUNG SNV NORME EN REGISTRÉE DE L'ASSOCIATION SUISSE DE NORMALISATION

SN
500 400

Schweizer Norm
Norme suisse
Norma svizzera
500 400
Ersetzt Empfehlung SIA 400, Ausgabe 1985

Élaboration des plans dans le bâtiment
Elaborazione dei piani nell'edilizia

Planbearbeitung im Hochbau

400

Standard opreme arhitektonskih nacrta

**Primjeri dobre prakse EU zemalja
(kao smjernice za izradu)**

- **slovenski standard**
(poslužio kao obrazac za izradu
Standarda HKA)

ZBORNIČA ZA
ARHITEKTURO
IN PROSTOR
SLOVENIJE

ST ZAPS 04:2021

STANDARD STORITEV ZAPS

NAVODILA ZA IZDELAVO RISB V NAČRTIH ARHITEKTURE

Januar 2022

Standard opreme arhitektonskih nacrta

Sadržaj standarda opreme nacrtva HKA

- 1. Osnovni pojmovi**
- 2. Mjere**
- 3. Kratice**
- 4. Označavanje zgrada, etaža i prostora**
- 5. Definiranje mreže osi, rastera i koordinatnih sustava**
- 6. Arhitektonski prikazi – vrste**
- 7. Kotiranje**
- 8. Oznake na nacrtima**
- 9. Prikazivanje materijala**
- 10. Prikazivanje građevnih dijelova i opreme**
- 11. Posebnosti (kosi elementi, geometrijski zahtjevni elementi i sl.)**
- 12. Opis situacijskih nacrta**

Sadržaj standarda opreme nacrta HKA

- 1. Osnovni pojmovi**
- 2. Mjere**
- 3. Kratice**

3.4. MJERE

OZNAKA	ZNAČENJE
MM	MODULARNA MJERA
GM	GRAĐEVINSKA MJERA
SM	SVIJETLA MJERA
	šiframa / oznakama -1, -2, -3, -N)
S	SUTEREN (alternativno u šiframa / oznakama -1)
P	PRIZEMLJE (alternativno u šiframa / oznakama 0)
K	KAT (K1, K2, K3, alternativno u šiframa / oznakama 1, 2, 3, N)
UK	UVUĆENI KAT (alternativno u šiframa / oznakama N)
PK	POTKROVLJE (alternativno u šiframa / oznakama N)
GL	GALERIJA (alternativno u šiframa / oznakama N)
TH	TEHNIČKA ETAŽA

3.6. GRAĐEVNA OPREMA (STAVKE, STOLARIJA,

OZNAKA	ZNAČENJE
A	ZVUČNA ISOLATIVNOST (AKUSTIČKA SVOJSTVA OTVORA)
REI	Požarna otpornost (R, EI, REI), požarna i mehanička otpotrnost (REI-M)
U	Toplinska izolativnost
NS	Nadsvjetlo
F	FIKSNO OSTAKLJENJE
KZ	Zaokretno krilo
KO	Otklopno krilo
KK	Klizno krilo
KZO	Zaokretno-otklopno krilo
KKO	Klizno-otklopno krilo
KPK	Podizno-klizno krilo
KOH(V)	Obrtno horizontalno (vertikalno) krilo
VSK	Sklopiva vrata (harmonika)
VA	Automatska vrata

3.3. VISINSKE KOTE

OZNAKA | ZNAČENJE

3.9. MATERIJALI

OZNAKA	ZNAČENJE
AB	ARMIRANI BETON
AS	ASFALT
LŽ	LIJEVANO ŽELJEZO
FE	ŽELJEZO
INOX	NEHRĐAJUĆI METAL
ZN	POCINČANI METAL
ZNT	CINKOTIT METAL
ALU	ALUMINIJ (AL)
CU	BAKAR
XPS	EKSTRUDIRANI POLISTIREN
EPS	EKSPANDIRANI POLISTIREN
MW	MINERALNA VUNA (MINERAL WOOL)
(građevinska visina)	
GRO	GORNJI RUB OTVORA (PROZOR, OTVOR U ZIDU I SL.) (građevinska visina)

Standard opreme arhitektonskih nacrta

Sadržaj standarda opreme nacrtva HKA

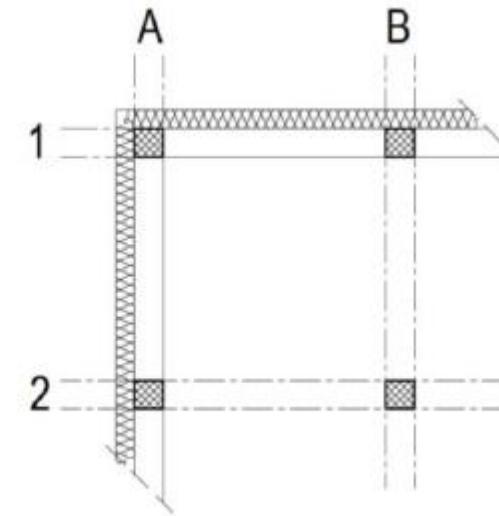
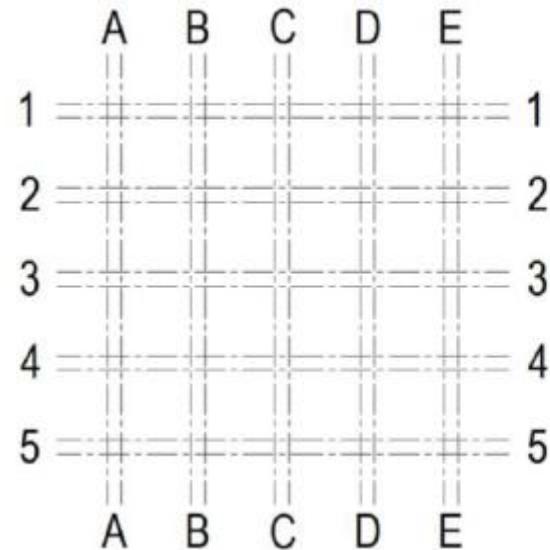
4. Označavanje zgrada, etaža i prostora

OZNAKA	ZNAČENJE		
I.U2.-1.5.2	Istočna zgrada . Ulaz 2 – POdrum 1 . zona (stan) 5 . prostor(ija) 2		7. ETAŽA
Z1.D2.3.6.12	Zgrada 1 . Dilatacija 2 . Kat 3 . zona (stan) 6 . prostor(ija) 12		6. ETAŽA
Z2.D1.0.2.8	Zgrada 2 . Dilatacija 1 . Prizemlje (0) . stan 2 . prostor(ija) 8		5. ETAŽA
J	Južna zgrada		
Dn	Dilatacija (D1, D2, D3 ...)		
OZNAKA	ZNAČENJE	PRIZEMLJE	SLITEREN
-1.5.2	POdrum 1 . zona (stan) 5 . prostor(ija) 2		4. ETAŽA
3.6.12	Kat 3 . zona (stan) 6 . prostor(ija) 12		3. ETAŽA
0.2.8	Prizemlje (0) . zona (stan) 2 . prostor(ija) 8		2. ETAŽA
			1. ETAŽA

Standard opreme arhitektonskih nacrta

Sadržaj standarda opreme nacrtva HKA

5. Definiranje mreže osi, rastera i koordinatnih sustava

Sadržaj standarda opreme nacrta HKA

6. Arhitektonski prikazi – vrste

TLOCRT PRIZEMLJA
(PRESJEK RAVNINOM A)

TLOCRT POTKROVLJA
(PRESJEK RAVNINOM B)

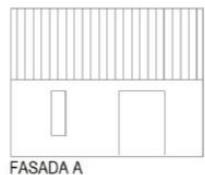
TLOCRT KROVA
(POGLED E)

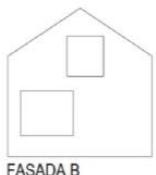
PRESJEK A
(PRESJEK RAVNINOM D)

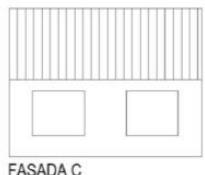
PRESJEK B
(PRESJEK RAVNINOM C)

FASADA A

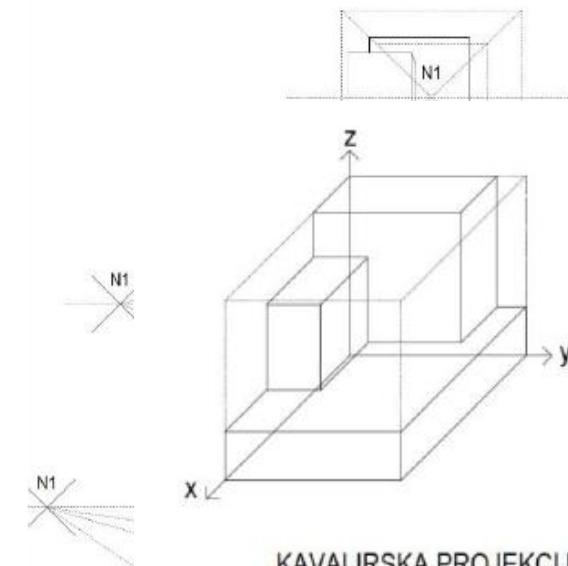
FASADA B

FASADA C

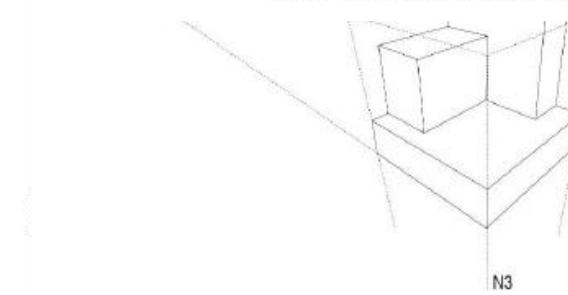
FASADA D

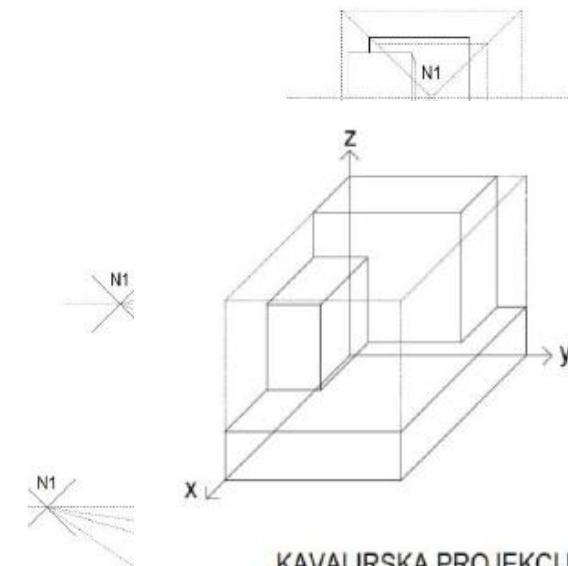
PERSPEKTIVA SA
JEDNIM NEDOGLEDOM

PERSPEKTIVA SA
DVA NEDOGLEDA

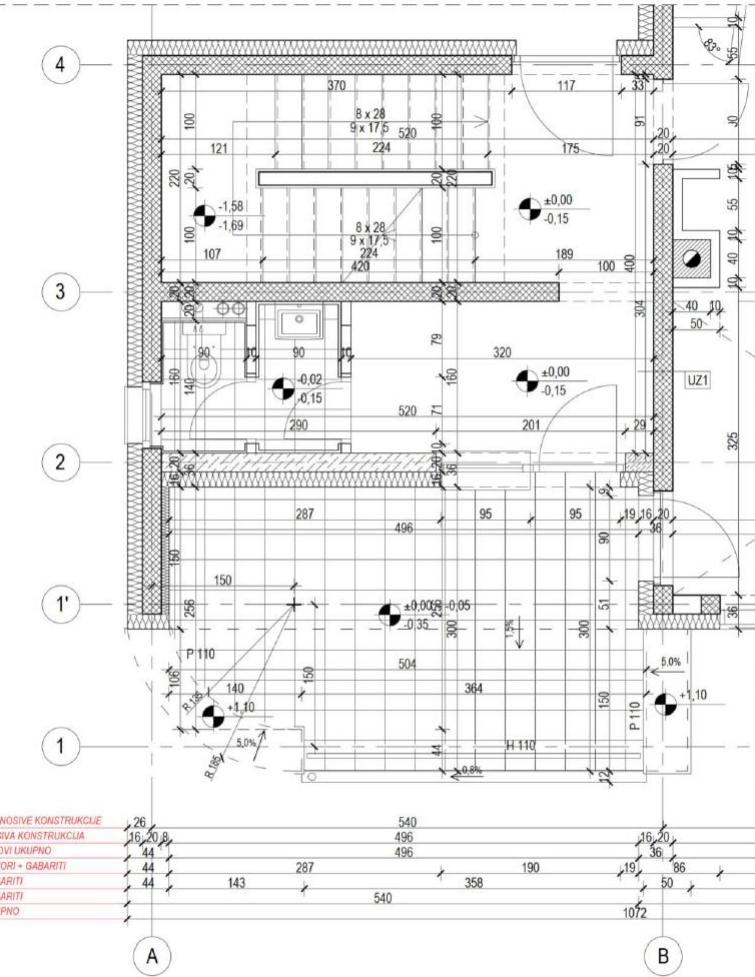
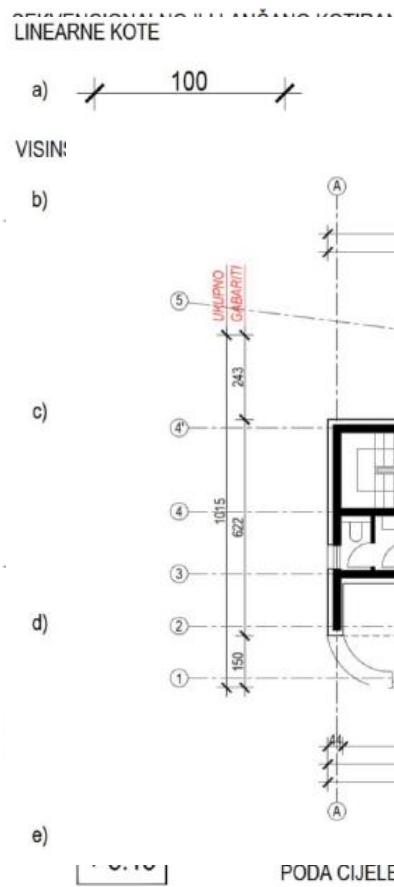

PERSPEKTIVA SA
TRI NEDOGLEDA

Sadržaj standarda opreme nacrta HKA

7. Kotiranje

Sadržaj standarda opreme nacrtu HKA

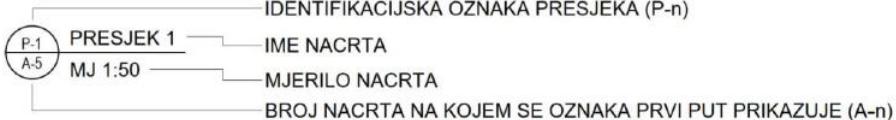
8. Oznake na nacrtima

a) OZNAKA PRESJEKA GRAĐEVINE

SIMBOL	ZNAČENJE	SIMBOL	ZNAČENJE
(br.) MŠ MV	STOLARIJA (DRVO)	(br.) MŠ MV	STOLARIJA (PVC)
(br.) MŠ MV	BRAVARIJA (ČELIK - ČN)	(br.) MŠ MV	STOLARIJA (PVC-AL)
(br.) MŠ MV	BRAVARIJA (ALUMINIJ - AL)	(br.) MŠ MV	PROTUPOŽARNA OPREMA
(br.) MŠ MV	STOLARIJA (DRVO-AL)	(br.) MŠ MV	SLOBODNA DEFINICIJA

E) OZNAKA NACRTA

Sadržaj standarda opreme nacrtu HKA

9. Prikazivanje materijala

			PILJENA GRADA
			CLT
			ČELIK
			ALUMINIJ
			POLIMERI
			STAKLO
			PIJESAK
			ŠLJUNAK
			ZEMLJA
			HIDROIZOLACIJA
			PARNA BRANA
			PE FOLIJA

Sadržaj standarda opreme nacrta HKA

10. Prikazivanje građevnih dijelova i opreme

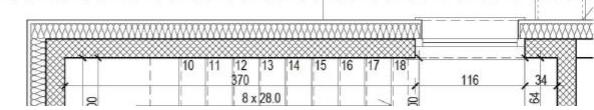
MJ 1:200

PRESJEK - GORNJI D_E
PROZORA SA ROLET_{AK}

ZADNJA ETAŽA

*DAI

SIMBOL			
MJ 1:200	MJ 1:100	MJ 1:50	OPIS
			BOJLER PLINSKI / ELEKTRIČNI
			CAFFE APARAT
			HLADNJAK
			MIKROVALNA PEĆNICA
			KUHINJSKA NAPA
			PERILICA SUĐA
			PERILICA / SUŠILICA RUBLJA

Standard opreme arhitektonskih nacrta

Sadržaj standarda opreme nacrtva HKA

13. Detaljni opis nacrtva u različitim mjerilima / fazama projekta

a) Idejno rješenje (IDR)	1:200(250)
b) Idejni projekt (IDP)	$\geq 1:200(250)$
c) Glavni projekt (GLP)	$\geq 1:100$
d) Izvedbeni projekt (IZP)	$\geq 1:50$
e) <i>Projekt izvedenog stanja (PIS)</i>	
f) <i>Arhitektonski snimak postojećeg stanja</i>	
g) <i>Prikaz radova uklanjanja i rušenja</i>	
h) <i>Prikaz novog stanja pri rekonstrukcijama i dogradnjama</i>	

Sadržaj standarda opreme nacrtu HKA

14. Nacrti u tiskanom obliku

GRAFIČKI PRIKAZ

Idejno rješenje

Situacija

Tlocrti, presjeci, fasade

Idejni projekt

Situacija

Tlocrti, presjeci, fasade

Glavni projekt

Situacija

Tlocrti, presjeci, fasade

Izvedbeni projekt

Šira situacija

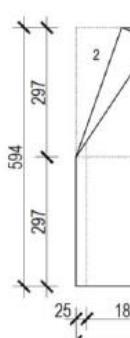
Situacija

Tlocrti, presjeci, fasade

Sheme

Nacrti površina

Detalji

	$\leq 1:100$	1:50	$\geq 1:25$	
	0,35 mm	0,5 mm	0,5 mm	KONTURE PRESJEĆENIH MASIVNIH NOSIVIH ELEMENATA (ZIDOVI, PLOČE...), KONTURA POSTOJEĆEG TERENA
	0,25 mm	0,35 mm	0,35 mm	GRAĐEVNI ELEMENTI U POGLEDU, KONTURE PRESJEĆENIH LAGANIH NOSIVIH ELEMENATA (DRVENA KONSTRUKCIJA...)
	0,18 mm	0,18 mm	0,18 mm	KONTURE NEPRESJEĆENIH ELEMENATA, GRANICE IZMEĐU MATERIJALA, KOTNE LINIJE, MREŽA, KOORDINATNI SUSTAV, OZNAKE ZA OTVARANJE VRATA, ŠRAFURE, NAMJEŠTAJ
	0,5 mm	0,5 mm	0,5 mm	PRESJEK POSTOJEĆEG TERENA NA MJESTU GRAĐEVINE
	0,18 mm	0,25 mm	0,25 mm	NEVIDLJIVI DIJELOVI, NEVIDLJIVI DIJELOVI POD TERENOM
	0,18 mm	0,18 mm	0,18 mm	NEVIDLJIVI DIJELOVI IZNAD TERENA ILI IZNAD RAZINE PRESJEKA (NPR. OTVOR U PLOČI IZNAD PODA), POMOĆNE KOTNE LINIJE, SEKUNDARNE OSI I MREŽE
	0,35 mm	0,5 mm	0,5 mm	OSI INSTALACIJSKIH VODOVA, OZNAČAVANJE LINIJA PRESJEKA
	0,18 mm	0,25 mm	0,25 mm	KONSTRUKTIVNE OSI, SIMETRALE
	0,7 mm	1,0 mm	1,0 mm	U REKONSTRUKCIJAMA - KONTURE ELEMENATA KOJI SE UKLANJAJU
	$\times \times \times \times \times$ 0,35 mm	$\times \times \times \times \times$ 0,35 mm	$\times \times \times \times \times$ 0,35 mm	UKLANJANJE LINIJSKIH ELEMENATA
	0,35 mm	0,5 mm	0,5 mm	POMOĆNE LINIJE
	0,18 mm	0,25 mm	0,25 mm	POMOĆNE LINIJE

Standard opreme arhitektonskih nacrta

Sadržaj standarda opreme nacrtva HKA

15. Zajednički podatkovni model (BIM)

- definiran određenim stupnjem razvoja (LOD - Level of Development)

Idejno rješenje (IDR)	-
Idejni projekt (IDP)	LOD 100 – LOD 200
Glavni projekt (GLP)	LOD 200 – LOD 300
Izvedbeni projekt (IZP)	LOD 300 – LOD 400
Projekt izvedenog stanja (PIS)	LOD 300 – LOD 400

Standard opreme arhitektonskih nacrta

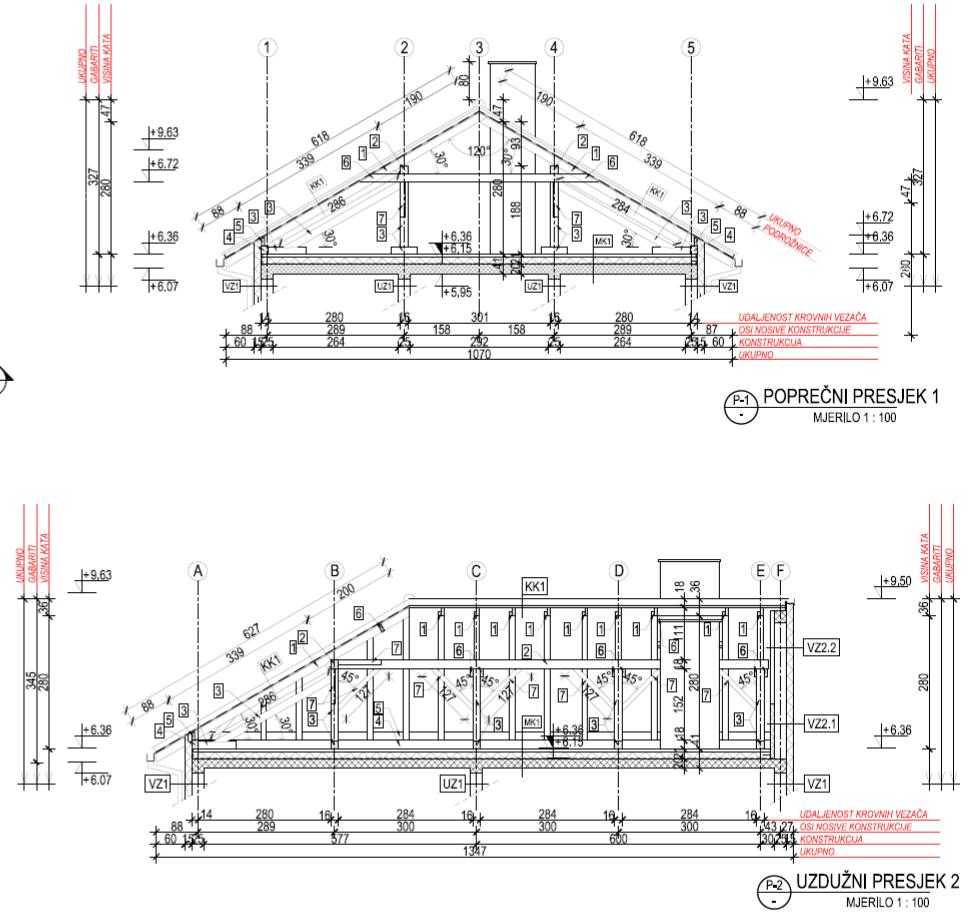
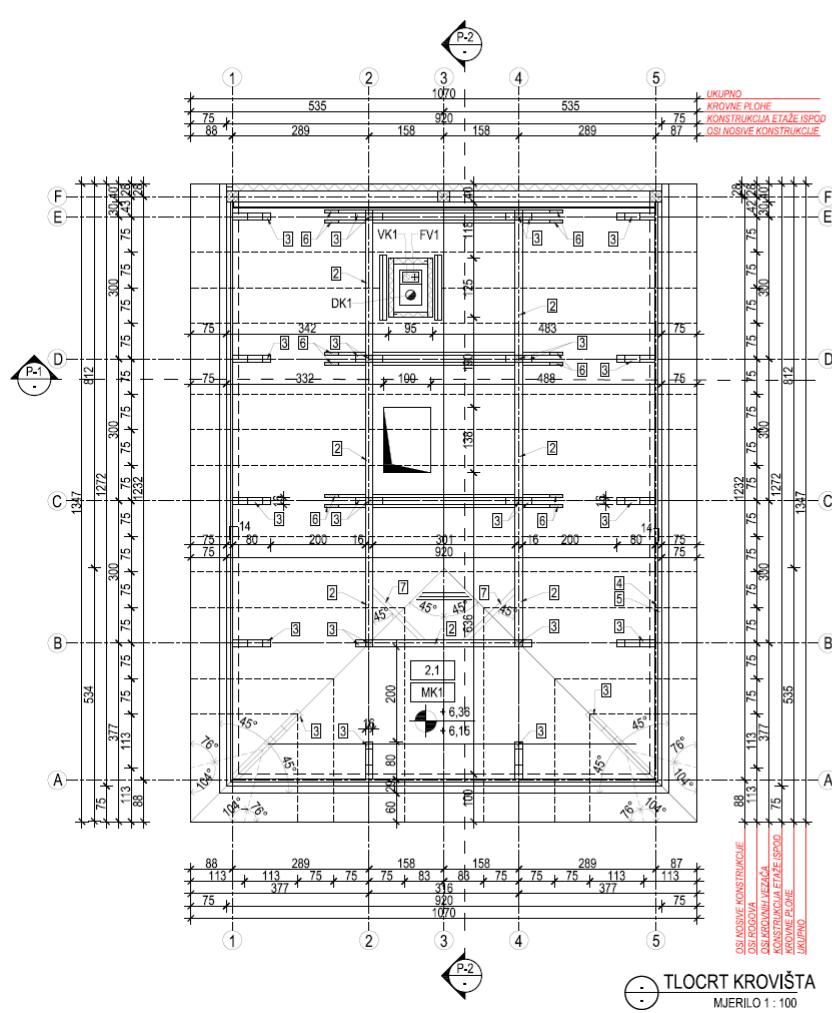
Sadržaj standarda opreme nacrtva HKA

16. Prilozi

Primjeri nacrtva pojedine faze projekta u određenom mjerilu

1. Idejni projekt (IDP)	1:200
2. Glavni projekt (GLP)	1:100
3. Izvedbeni projekt (IZP)	1:50
4. Plan oplate	1:50

Sadržaj standarda opreme nacrta HKA

Standard opreme arhitektonskih nacrta

U mnogim slučajevima u uputama je određen način prikaza i označavanja, ali je uvijek dopušten drugačiji / alternativan način, a odstupanje od standarda mora biti jasno naznačeno na crtežu skraćenicama ili općom napomenom u zaglavlju lista.

9.0

DANI
ARRITE
KATA
2025

Hvala na pažnji!